

De geschiedenis van Theabelle

In 1993 stond Theabelle voor het eerst op de planken. Vic van Zonsbeek, gepensioneerd afdelingshoofd, tekstschrijver en decorbouwer, vertelt over het ontstaan en de successen van Theabelle.

Een oud gezegde luidt, 'Van niets komt niets'. Dit is zeker ook van toepassing op het ontstaan van de musicalvereniging van het ziekenhuis. Als je in de geschiedenis graaft van musicalactiviteiten die zijn ontsproten uit de organisatie van het ziekenhuis, kom je uit op het jaartal 1973. Het is niet te achterhalen wat de rede was van het toen ten tonele brengen van de musical 'De Gasthuispoort'. Deze musical was geschreven op de toenmalige ziekenhuiscultuur van omgaan en werken met elkaar. Dat betekende ook het langzaam overgaan van bestuur en leiding van het ziekenhuis door religieuzen naar leken. De uitvoering 'De Gasthuispoort' was de laatste uitvoering die werd opgevoerd in het toenmalige Casinotheater aan de Parade. In 1974 is men begonnen met de sloop van dat mooie oude theater en vervangen door de nieuwbouw van het huidige 'Theater aan de Parade'. De sloop van het Casinotheater betekende het einde van het handmatig bedienen van de podiumtechnieken die werd ingeruild door computer gestuurde systemen.

Twee handen op een buik

Na de uitvoering van de musical 'De Gasthuispoort' bleef het een hele tijd stil. Maar onder de oppervlakte bleven toch de musicalgisten en schimmels latent aanwezig, klaar om de kop op te steken als de tijd daar rijp voor was. En zie daar, in 1993 nam een van de medewerkers van het GZG het initiatief om een folder te sturen naar al de afdelingen van het ziekenhuis met de vraag of medewerkers van die afdelingen interesse hadden om (weer) een musical op de planken te brengen.

Met de directie van het ziekenhuis werd afgesproken: 'We doen het alleen als er voldoende deelnemers zijn en we 5 dagen kunnen spelen in de grote zaal van het Theater aan de Parade'. De directie was het daarmee eens, en wat blijkt, we kregen meer dan 120 reacties van medewerkers die daar aan mee wilden werken. Onder de aanmelders waren mensen voor het orkest, spel, dans, koor en zelfs een met componist- en dirigentervaring.

De musical 'Twee handen op een buik' was geboren. Kenmerkend was dat uit al de gelederen van het ziekenhuis mensen meededen. De chirurg stond naast de mensen van de huishoudelijke dienst, de technische dienst en de verpleging om hun bijdragen te leveren. Zelfs een van de directieleden deed mee als cellist in het orkest.

Buiten de functie van ontspanning of culturele waarde had deze musical onbedoeld een enorme sociale waarde. Het speelde zich af in het tijdperk dat het Groot Ziekengasthuis fuseerde met het Willem-Alexander Ziekenhuis. In de musical stonden mensen van beide ziekenhuizen naast elkaar op het podium en leerden elkaar kennen zonder organisatorische of formele regels.

Musical zorgt voor verbinding

Na de voorstellingen was de uitspraak van een van de directieleden: 'De samenwerking tussen onze ziekenhuizen zal nooit meer hetzelfde zijn'. Het is in de praktijk gebleken dat deze uitspraak bewaarheid werd. Als mensen elkaar kennen en begrijpen scheelt dat veel formele rompslomp. Na een incubatietijd van vier jaar volgde een speciale culturele explosie van een bijzondere gedrevenheid. Een vijftal medewerkers van het ziekenhuis vond dat het niet min of meer aan het toeval moest worden toegeschreven dat er wat georganiseerd en op de planken werd gebracht. Men vond het tijd om een heuse musicalvereniging op te richten. Zie daar: Musicalvereniging Theabelle werd geboren. Dit was puur het initiatief van medewerkers, los van de organisatie van het ziekenhuis. Alles werd gedaan en ontwikkeld, met eigen mensen en eigen middelen, zonder ondersteuning van het ziekenhuis. Wat waren wij trots

op onze eerste musical met als titel 'Killer Girls' die werd uitgevoerd in 1995 in het theater 'De Speeldoos' in Vught.

Snel daarna volgde in 1997 de uitvoering van 'The Story Of Hareford'. Omdat we bewezen hadden op eigen kracht mooie producties op de plank te zetten, hebben we van het ziekenhuis wel veel medewerking gekregen. Bij de repetities en tijdens de voorstellingen werd de catering volledig door het ziekenhuis verzorgd. Het glaasje wijn en of de frisdrank en het biertje na de repetities moesten we wel zelf betalen. Na inzicht geven aan de directie van de financiële handel en wandel, stelde het ziekenhuis zich garant voor eventuele tegenvallers. Ik ben blij u te kunnen zeggen dat wij financieel altijd gezond zijn gebleven. Een amateur musicalvereniging is weliswaar geen bedrijf, maar er komt veel bij kijken voordat u ontspannen in uw stoel van de voorstelling kunt genieten.

Overzicht producties Musicalvereniging Theabelle

Onderstaand een totaaloverzicht van wat Theabelle in de afgelopen 25 jaar de medewerkers van het Jeroen Bosch Ziekenhuis aan ontspanning geboden heeft.

- **Twee handen op 1 buik**, 1993 - Theater aan de Parade, Den Bosch
- **Killer girls**, 1995 - De Speeldoos, Vught
- **The story of Harefort**, 1997 - De Speeldoos, Vught
- **Leve het leven**, 2000 - Theater aan de Parade, Den Bosch
- **Pakken wat je pakken kan**, 2002 - Theater aan de Parade, Den Bosch
- **Intermezzo 1**, 2003 - Voorste Vennen, Drunen
- **Krankenstein**, 2004 - Theater aan de Parade, Den Bosch
- **Intermezzo 2**, 2006 - De Pas, Heesch
- **One touch of Venus**, 2009 - De Pas, Heesch
- **De Grôte Bossche Zkh-revue**, 2011 - Theater aan de Parade, Den Bosch
- **Thea van de Torenflat**, 2012 - De Speeldoos, Vught
- **Belle en Jeroen, 2014** - De Speeldoos, Vught
- **Personeelsfeest JBZ**, 2014 - Circustent, Boxtel
- **Terug naar Terschelling**, 2016 - De Speeldoos, Vught
- **Nieuwjaarsreceptie JBZ**, 2017 - Jeroen Bosch Ziekenhuis, Den Bosch
- **Moeder Doortje**, 2018 - De Speeldoos, Vught
- **Dokter!? Wat doet u nu?**, 2019 - Theater aan de Parade, Den Bosch
- **Droomland**, 2022- De Speeldoos, Vught
- **Grijs!**, 2024- De Poortერი, Zaltbommel

Zoals u ziet zijn er door de jaren heen grote en wat kleinere producties opgevoerd. Met deze uitspraak zet ik u meteen op het verkeerde been. De producties waren wat inhoud en inzet betreft even groot en zwaar, maar de theaters waarin ze werden opgevoerd verschilden van grootte en technische mogelijkheden. Ook ziet u in dit overzicht dat er naast de musicals ook twee intermezzo's zijn opgevoerd. De intermezzo onderscheidt zich van de musical omdat bij een intermezzo het bijna geheel gaat om de zang en dans. Hier is geen sprake van een verhaallijn, hooguit wat korte voordrachten.

Wat maakt Theabelle in het JBZ zo speciaal?

Het Jeroen Bosch Ziekenhuis is het enige ziekenhuis in Nederland waar al zolang een musicalvereniging actief is. Dit kan alleen als de werkomgeving waarin de Theabellers hun beroep uitoefenen een gezond werkklimaat biedt. Het op de planken brengen van zo'n theaterproductie is niet niks. Van het begin (bedenken en schrijven) tot en met de uitvoering van elke productie moet minstens één tot anderhalf jaar worden uitgetrokken. Het hele jaar door wordt er wekelijks 3 uur gerepeteerd. Daarnaast moet er thuis flink gewerkt worden aan het instuderen van spel en zangteksten. Het realiseren van een musical kan niet gerealiseerd worden door enkelgangers. De deelnemers van Theabelle vormen een grote groep mensen die bereid zijn elkaar te stimuleren, te ondersteunen en vanuit een positieve houding elkaar kritiek te geven. Wat voorop staat voor elke Theabeller is dat niemand het belangrijkste is. Iedereen is even hard nodig, zowel voor als achter de schermen.

Samenstelling team

Waar ik u ook nog graag inzicht in geef is welke disciplines nodig zijn om een productie mogelijk te maken:

- Bestuur (plannen, lijnen uitzetten, contacten theaters)
- Denktank (die bepaalt wat er ten tonelen wordt gebracht)
- Schrijvers (die de inhoud van het stuk uitschrijven en vormgeven)
- Regisseur
- Muzikaal leider (componist/arrangeur/leiden orkest, solisten en koor)
- Kostuumontwerper en kostuumgroep
- Decorontwerper en decorteam
- Grimeurs
- Kapper en team
- Rekwisietengroep
- PR/communicatie
- Zorgen voor kaartverkoop
- Mensen die de catering verzorgen
- Penningmeester

Bijna al deze mensen zijn leden van de musicalvereniging Theabelle die zich belangeloos inzetten om al de vernoemde producties op de planken te brengen. Zelfs met betaling van contributie. Hun loon is uw waardering, uw applaus, uw glimlach. We hopen nog veel mooie voorstellingen voor u te mogen spelen!

Code THB-002